

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **I. L.**, zast. zákonným zástupcem J. L., zastoupen Mgr. Markem Ježkem, advokátem se sídlem v Českém Těšíně, Tovární 1707/33 proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.4.2012, č. j. MPSV-UM/2578/12/9S-MSK 559.1 S10, sp. zn. R13/38/2012/Hav, o **příspěvek na péči**,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5.4.2012, č. j. MPSV-UM/2578/12/9S-MSK 559.1 S10, sp. zn. R13/38/2012/Hav, **se z r u š u j e** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení k rukám advokáta **ve výši 1.936,-Kč** do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í:

I.

[1] Žalobkyni byl odejmut příspěvek na péči od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl vyplacen.

[2] V žalobě ze dne 14.6.2012, kterou se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, uvedla, že žalobkyně podala u Městského úřadu Třinec, odboru sociálních věcí návrh na změnu výše přiznaného příspěvku, když o tomto bylo uvedeným orgánem rozhodnuto poskytovat oprávněné osobě i nadále příspěvek ve výši 800, - Kč měsíčně (rozhodnutí ze dne 6.10.2011, č. j. 46815/2011/TRI). Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání u žalovaného, o němž bylo rozhodnuto jak uvedeno výše. Žalovaný se při rozhodování řídil zejména posudkem PK MPSV ČR, která dospěla k závěru, že žalobkyně z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není neschopna zvládat alespoň tři nebo čtyři základní zdravotní potřeby a nevyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, když dle posudkové komise žalobkyně není schopna zvládat toliko životní potřeby v bodě f) - tělesnou hygienu a v bodě h) péče o zdraví. Uvedený závěr posudkové komise je však v rozporu se skutečným stavem žalobkyně a zejména také s podklady (dokumentací), ze kterých vycházela komise a na kterou je odkazováno v posudku. Bylo odkázáno na konkrétní lékařské zprávy, které hovoří o nesoběstačnosti žalobkyně.

II.

[3] Žalovaný označeným rozhodnutím podle ustanovení § 90 odstavce 1 písmene c) správního řádu změnil rozhodnutí Městského úřadu Třinec, odboru sociálních věcí, čj. 46815/2011/TRI ze dne 6. října 2011 v části výroku tak, že dosavadní výrok o zamítnutí návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a poskytování příspěvku na péči i nadále v původní výši Kč 800,- měsíčně nahradil výrokem „odejmout příspěvek na péči od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl vyplacen“. V odůvodnění uvedl, že rozhodnutím prvoinstančního správního orgánu byl zamítnut návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a bylo rozhodnuto nadále poskytovat příspěvek na péči v původní výši 800,- Kč měsíčně s odkazem na posouzení zdravotního stavu lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení Frýdek-Místek. K podanému odvolání bylo provedeno nové posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí dne 21.12.2011 se závěrem, že od 1. července 2011 nešlo o osobu, která se podle ustanovení § 8 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Důvodem přijetí posudkového závěru v neprospěch účastníka řízení je nesprávný posudkový závěr OSSZ Frýdek-Místek, který nevychází z dostatečné objektivizace zdravotního stavu. S ohledem na přechodná ustanovení zákona č. 366/2011 Sb. bylo nutno doplnit dokazování o nové posouzení stupně závislosti, proto následně dne 14.3.2012 provedla PK MPSV nové posouzení zdravotního stavu se závěrem, že ode dne 1.1.2012 nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Dále uvedl, že po provedeném řízení

a zhodnocení podkladů pro rozhodnutí odvolací orgán vycházel z hodnocení PK MPSV, na základě objektivně posouzeného zdravotního stavu a dospěl k závěru, že paní I. L. není osobou, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby, v souladu s ustanovením § 8 zákona o sociálních službách. Vzhledem k uvedenému není důvod pro další poskytování příspěvku na péči. V případě již vyplacených částek příspěvku na péči nevzniká odvolatelce povinnost tyto částky vracet, když je jmenovaná přijala v dobré víře. Správní orgán se zabýval též posouzením z hlediska ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu, ve vztahu ke změně napadeného rozhodnutí v neprospěch odvolatelky a dospěl k závěru, že peněžní prostředky na dávku příspěvek na péči jsou státní finanční prostředky a jejich využití musí být v souladu s veřejným zájmem a jejich neoprávněné poskytování je naopak v rozporu s veřejným zájmem. Tento postup odvolacího správního orgánu je v souladu s principem tzv. jednotnosti správního řízení, který vyplývá ze znění ustanovení § 73 odstavec 2 správního řádu, kdy pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány, z čehož je zřejmé, že rozhodnutí I. instance podléhá přezkoumání jeho zákonnosti i správnosti nadřízeným, tj. odvolacím orgánem. V rámci řízení o odvolání se odvolací správní orgán zabýval také zákonností napadeného rozhodnutí, kdy s ohledem na odlišné posouzení stupně závislosti posudkovou komisí, která je příslušným orgánem k určení stupně závislosti osoby pro odvolací řízení, je zřejmé, že v rámci prvoinstančního správního řízení došlo k nesprávnému stanovení stupně závislosti osob okresní správou sociálního zabezpečení a správní orgán I. instance tak vycházel z nesprávně zhodnocených podkladů, z čehož vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.

[4] Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě ze dne 24.7.2012 popřel oprávněnost námitek uvedených v žalobě. K námitce týkající se posudku PK MPSV ze dne 14.3.2012 uvedl, že se jedná o zhodnocení zdravotního stavu, které reaguje na změnu v legislativě od 1.1.2012. Posudek byl vypracován na základě dokumentace ošetřující lékařky E.B., MUDr. K. S., interního vyšetření a záznamu ze sociálního šetření. V posudkovém zhodnocení PK MPSV konstatovala, že posuzovaná osoba není schopna zvládat dvě základní životní potřeby, a to f) tělesnou hygienu a h) péče o zdraví. Žalobkyně v žalobě namítá, že nezvládá rovněž životní potřeby b) orientace, e) oblékání a obouvání, g) výkon fyziologické potřeby, i) osobní aktivity a j) péče o domácnost.

b) orientace – v lékařském nález MUDr. S. ze dne 6.6.2011 a 9.8.2011 je uvedeno, že orientace všemi směry je správná, tempo pomalejší.

c) oblékání a obouvání a g) výkon fyziologické potřeby - při posouzení schopnosti pečovat o vlastní osobu, sociální pracovnice do záznamu ze sociálního šetření uvedla, že žalobkyně sama provede ranní hygienu, zajde na WC, oblékne se, konzumuje běžným způsobem stravu i nápoje.

i) osobní aktivity - žalobkyně do záznamu ze sociálního šetření uvedla, že si ráda přečte pohádky v knížkách, ráda sleduje jakékoliv televizní pořady, ráda chodí s manželem na procházku. V průběhu sociálního šetření si žalobkyně sama došla do trafiky pro cigarety.

Osobní aktivity je tedy schopna zvládat.

j) péče o domácnost - žalobkyně do záznamu ze sociálního šetření sama sdělila, že umyje nádobí, vytře podlahu v bytě, pomáhá v bytě udržovat pořádek.

Žalobkyně se ve svých námitkách týkajících se základních životních potřeb b) orientace, g) výkon fyziologické potřeby, i) osobní aktivity a j) péče o domácnost dovolává lékařské zprávy MUDr. K. S. ze dne 7.5.2012. K tomuto namítá, že se nelze dovolávat lékařské zprávy vydané po té, kdy bylo v dané věci vydáno napadené rozhodnutí. Pokud tato lékařská zpráva svědčí o zhoršení zdravotního stavu žalobkyně, pak má žalobkyně možnost podat prostřednictvím svého zástupce novou žádost o příspěvek na péči. O této možnosti byl zástupce žalobkyně poučen do protokolu dne 2.4.2012. Navrhl žalobu zamítnout.

III.

[5] Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 1.7.2011 byl podán u Městského úřadu Třinec návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Dne 29.7.2011 bylo sociální pracovníci v bytě poživatelky příspěvku na péči, který byl přiznán od 1.1.2007, provedeno šetření. K žádosti odboru sociálních věcí Městského úřadu Třinec vypracoval dne 12.9.2011 posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) ve Frýdku-Místku posudek se závěrem, že účastnice řízení je osobou, která je podle § 8 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb. považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Po vyrozumění dle § 36 odst. 3 správního řádu vydal Městský úřad Třinec, odbor sociálních věcí dne 6.10.2011 pod čj. 46815/2011/TRI rozhodnutí, jímž žádost o zvýšení podanou dne 1.7.2011 zamítl a současně rozhodl, že oprávněné osobě bude nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 800,- Kč měsíčně. Dne 7.10.2011 bylo do protokolu sepsáno odvolání podané zákonným zástupcem. Následující správní řízení proběhlo před odvolacím orgánem, Ministerstvem práce a sociálních věcí. Odvolací orgán vyžádal posudek o zdravotním stavu účastnice řízení u posudkové komise MPSV s pracovištěm v Ostravě a tento posudkový orgán ve svém posudku ze dne 14.3.2012 dospěl k závěru, že zdravotní stav daný schizoafektivní poruchou – depresivní typ, lehkou mentální retardací, hepatopatií, smíšenou hyperlipoproteinémií, poruchou lačné glykémie, stavem po OS kosti loketní vlevo pro zlomeninu, stavem po incizi abscesovaného ložiska v levém prsu dne 30.3.2011 a obezitou, je dlouhodobě nepříznivý. Po zhodnocení veškeré zdravotní dokumentace a zhodnocení klinického funkčního stavu lze konstatovat, že ode dne 1.1.2012 posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 2 základní životní potřeby: v bodě f) - tělesnou hygienu: osoba musí být schopna mj. se umýt a usušit jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu. Dále v bodě h/ - péči o zdraví: v rámci schopnosti osoba musí být schopna dodržovat léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ev. ošetřovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky a pomůcky. V těchto dvou úkonech životních potřeb lze předpokládat u posuzované ne zcela samostatnou zvládatelnost. Nejedná se však o závislost v žádném stupni, dle nového hodnocení závislosti podle vyhlášky č. 391/2011 Sb., za

období od 1.1.2012 podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Celkové funkční postižení při uvedeném diagnostickém souhrnu chorob není v patřičném stupni, potřebném pro změnu posudkového závěru v požadovaném období. Odvolací orgán poté v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu vyzval zákonného zástupce žadatelky k vyjádření se k podkladům rozhodnutí, což bylo realizováno dne 2.4.2012. Následně bylo dne 5.4.2012 vydáno rozhodnutí, jehož obsah je blíže specifikován v odstavci [2] tohoto rozsudku.

IV.

[6] Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb.,) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, avšak z jiného důvodu, než žalobkyně ve své žalobě namítla.

[7] Soud musí v první řadě konstatovat, že správní řízení bylo zahájeno k žádosti žalobkyně – poživatelky příspěvku na péči, resp. jejího zákonného zástupce, o změnu výše příspěvku na péči. Prvostupňový správní orgán v řízení o žádosti po té, co dospěl k závěru, že nadále se jedná jen o lehkou závislost (závislost na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I) jsou splněny i nadále podmínky pouze pro příspěvek na péči ve výši 800,- Kč, žádost zamítl (rozhodnutí ze dne 6.10.2011). V řízení o odvolání však žalovaný dospěl k jinému závěru, a to že žalobkyně nesplňuje podmínky ani pro závislost na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I, a proto změnil rozhodnutí o zamítnutí žádosti tak, že příspěvek na péči odňal, a to od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl vyplacen. Vzhledem k uvedenému krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný napadeným rozhodnutím nerozhodl o předmětu řízení a navíc překročil rámec řízení vytýčený žádostí o úpravu příspěvku na péči.

[8] Soud opětovně zopakuje, že řízení bylo zahájeno k žádosti žalobkyně a o této žádosti nebylo rozhodnuto, změnil-li žalovaný rozhodnutí odboru sociálních věcí Městského úřadu Třinec ze dne 6.10.2011 tak, jak uvedeno v odstavci [7] tohoto rozhodnutí. Soud je přesvědčen, že odnětí dávky, v tomto případě příspěvku na péči, nemůže automaticky absorbovat zamítnutí žádosti o jeho úpravu.

[9] Žalobkyně svou žádostí o změnu výše přiznaného příspěvku na péči přesně vytýčila předmět řízení. Žalovaný rozhodl-li svým konečným rozhodnutím o odnětí příspěvku na péči jako takového, překročil rámec předmětu řízení a dle názoru soudu porušil tímto svým procesním postupem ustanovení § 68 odst. správního řádu, neboť výrok napadeného rozhodnutí postrádá řešení otázky, která byla předmětem řízení a současně žalovaný odňal žalobkyni právo podání řádného opravného prostředku.

[10] Soud má zato, že bylo-li řízení zahájeno k žádosti o zvýšení dávky, nemůže být v průběhu téhož řízení rozhodnuto odvolacím orgánem o odnětí dávky, a to ani za

použití ustanovení § 90 odst. 3 správního řádu. Odvolání ve své podstatě má ochranný charakter, a pokud v citovaném ustanovení tato zásada je prolomena veřejným zájmem, neznamená to, že žalovaný v odvolacím řízení není vázán předmětem řízení, který účastník řízení vytýčil svou žádostí. Dospěje-li odvolací správní orgán v odvolacím řízení, že účastník řízení nejen že nesplňuje podmínky na zvýšení příspěvku na péči z důvodu vyššího stupně závislosti, ale nesplňuje dokonce ani podmínky na tento příspěvek, nemůže rozhodnout o odnětí dávky, aniž rozhodl o důvodnosti žádosti o zvýšení dávky. Vyslovený názor soud opírá dále i o úvahu, že postupem, který žalovaný v předmětné věci zvolil, odňal účastníku řízení právo bránit se ve správním řízení řádným opravným prostředkem proti rozhodnutí o odnětí dávky jako takové; takovým postupem byla porušena zásada dvouinstančnosti správního řízení.

[11] S odvoláním na uvedené v odstavcích [7-10] tohoto rozhodnutí pak krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný byl povinen rozhodnout pouze o nároku na zvýšení příspěvku na péči a v žádném případě o odnětí tohoto příspěvku. Vzhledem k vyslovenému názoru krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, čímž došlo k vadě řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu uvedeného v odstavcích 7-10 tohoto rozhodnutí.

[12] O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Straně žalobce vznikly náklady s právním zastoupením. Právní zástupce strany žalobkyně vyčíslil náklady řízení na částku ve výši 12.826,- Kč sestávající z paušální odměny dle § 11 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve výši 10.000,- Kč, za dva úkony dva režijní paušály po 300,- Kč celkem tedy 600,- Kč a navýšení o 21% DPH, tj. o 2.226,- Kč. Soud nejdříve musí konstatovat, že náhrada nákladů řízení v předmětné věci se řídí vyhláškou č. 177/1996 Sb. nikoliv vyhl. č. 484/2000 Sb., neboť vyhl. č. 484/2000 Sb. stanoví paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů v občanském soudním řízení a v dané věci bylo rozhodováno dle soudního řádu správního, nikoliv občanského soudního řádu. Soud tak přiznal náhradu nákladů ve výši 1.936,- Kč, a to konkrétně: za dva právní úkony po 500,- Kč (§ 7 bod 2 a § 9 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb.) plus dvakrát paušál po 300,- Kč (§13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), celkem 1.600,- Kč a vzhledem k tomu, že právní zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna navýšena o 21 %, tj. o 336,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotovení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnuto doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 14.2.2013

JUDr. Jana Záviská
samosoudce